

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.D. Iacobi Marchantii, Pastoris Et Decani Covviniensis
SS. Theolog. Professoris, Rationale Evangelizantivm**

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

Lectio 24. Explicatio horum verborum: Rex Legiser noster, explicatio
Gentium & Salvator earum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56372)

seu nobis-
zum Deus

ritia divinitatis radiolos spargens, dum sedet inter Doctores. Vere Nobiscum Deus, per illam specialem doctrinam lucem quam in nostro Horizonte spargebat, personaliter docens & obambulans in vicis & castellis. Vere Nobiscum Deus, dum coram nobis & pro nobis in ligno pendet crucifixus, à Cælo & terra variis prodigijs agnitus & adoratus. Vere Nobiscum Deus, post mortem & resurrectionem quadraginta diebus ut erudiret nos plenius de regno Dei, cum Apostolis conversatus. Vere Emmanuel & Nobiscum Deus, etiam post ascensionem, licet per illam se à nobis subtraxisse videatur, tamen nos corporali deserens presentia, spirituali & sacramentali non deseruit, sed in finem ulque sæculi nobiscum esse voluit. Quapropter dicit ipse de se: *Ego vobiscum sum usque ad consummationem sæculi.* Sicque irrefragabili testimonio ipsemet testis est hujus veritatis. Et ita omnibus sæculis dici poterit, propter hoc mysterium admirabilis presentia ejus, quod in Apocalypsi habetur: *Ece tabernaculum Dei cum hominibus, & ipse populus ejus erunt, & ipse Deus cum eis, erit eorum Deus.* Denique vere Emmanuel, vere Nobiscum Deus, non solum in hoc tempore, sed & in tota futura æternitate: quia nos assumet ad se, & gloriam poterimus in divinitatis ejus ac humanitatis limpida visione, possessione, & fruitione.

Mat. 28

Apoc. 21

Ab hoc nomine Emmanuel, ut alibi dixi, decuratum est nostrum Noel, id est: Nobis Deus, vel noster Deus, quod in hymnis Natalitius jubilando repetimus, ita ut inde Gallis Festum Nativitatis vocetur, la Feste du Noel, sive parvi Emmanuelis Festum.

O ergo Emmanuel, sis nobis semper Emmanuel, veni & sis semper Nobiscum Deus. Veni, nec unquam deseras nos archissimo consanguinitatis tibi vinculo adstrictos ultra omnes Angulos; Tu enim sanguis es noster, os nostrum, & caro nostra. De te dicit Apostolus: *Nisquam Angelos apprehendit, sed semen Abrahæ apprehendit.* Tu ergo semper assistas semini Abrahæ, quod ita firmiter apprehendisti per personalem unionem; quod ita aucta tibi affinitate devinxisti per carnis assumptionem. Fac ut nunquam discedamus à te, quasi servi fugitivi. Fac ut nunquam discedas à nobis, tanquam offensus peccatis nostris, tanquam gratia tua indignis. Sed sis semper Nobiscum Deus, Dux & lux, salus & gloria nostra. Sis semper Nobiscum Deus in presenti sæculo, & in futuro, sis nobiscum in tempore & in æternitate. Nosque tecum & in te sumus cum Patre & Spiritu sancto, in illa unitate pro qua Patrem obsecrasti in termino vite tue. *Pro eo rogo, qui credituri sunt in me, ut omnes unum sint, sicut tu Pater in me, & ego in te, ut & ipsi in nobis unum sint, ut credat mundus, quia tu me misisti. Es ego claritatem quam dedisti mihi, dedi eis, ut sint unum, sicut & nos unum sumus. Ego in eis, & tu in me, ut sint consummati unum.* Fac ergo ut hæc

Job. 2

Joan. 17

Rational, Evang.

nio in te & in Patre inchoata in tempore, perfecte consummatur in æternitate, quando perfecte agnoscetur quam verè sis Emmanuel, Nobiscum Deus.

LECTIO XXIV.

De secunda parte.

Rex, & Legisfer noster, & expectatio Gentium.

Dicitur etiam CHRIS TUS speciali titulo Rex & Legisfer noster, quia nempe per legem novam, & per Evangelium sceptrum quod exivit de Sion Regem se declaravit, & universo orbi dominari cepit. Ideo de illo dictum erat: *Virgam virtutis sua emittet Dominus ex Sion;* Hoc est, sceptrum potentia suæ emittere visus est Pater tuus æternus ex Regia sua, ex Sion, temporali, quæ spiritualem designabat, scilicet Ecclesiam contemplantem & speculantem cælestia. Hoc ergo factum fuit, quando verbum suum in ore legatorum suorum posuit, in ore Ducum exercitus sui, in ore Apostolorum suorum, ut per illud coerceret impios, converterent infideles, dominarentur Regibus & Regnis, dominarentur Principibus & Potentibus, qui ex inimicis subditi fierent & amici, sub jugum veritatis missi, sceptrumque potestatis agnoscens venerabundi. Ideo & alibi iterum dicit de se Christus: *Ego autem constitutus Rex ab eo, super Sion montem sanctum ejus, prædicans præceptum ejus.* Et Dominus dixit ad me: *Postula à me, dabo gentes hereditatem suam & possessionem suam terminos terræ.*

Quomodo Christus Rex Legisfer.

Psal. 110

Neque vero solum Rex & Legisfer intulatur, sed etiam Expectatio gentium. Cujus rationem supra ex parte dedimus, quia scilicet egebat gentes Rege isto & Legislatore, qui legem scriberet non solum in lapideis tabulis, sed & feriens novum fœdus, exararet eam in visceribus & cordibus, ut loquitur per Ezech. Egebat Rege isto, qui salvaret in manu forti, & erueret vinclos de captivitate & principatu diaboli. Et certe propterea etiam Expectatio gentium rectè & propriè dicitur, quod licet gentes in infidelitatis cavitate non videantur cum expectasse, semper tamen fuerunt alii Gentiles à Deo illuminati, & inspirati, qui cum venturum agnoverunt. Vis aliquot exemplum.

Quomodo Expectatio Gentium

Ezech 30

Gentes Christum venturum ag-

Primo quidem Balam cum duceretur à Balac, novum etiam pretio & mercede datà ad maledicendum Israël; e contra Spiritu Domini in eum iussente coactus est benedicere. Vnde eodem spiritu pronuncians adventum Messia ex Iudæis oriundi, dixit: *Orietur Stella ex Jacob & Virga de Israel, & percussit Duces Moab, & erit tæmna possessio ejus.* Nunc. Hoc, inquam, pronunciarit (ut habet Scriptura) Homo cujus obtutus est oculus, auditor sermonum Dei, qui visione Omnipotentis intuitus est, qui cæcis, & sic apertiuntur oculi ejus. Dicitur obtutus ejus

ejus oculus; quia in somno habuit hanc revelati-
 onem, quando oculi corporis clauduntur, & oculi me-
 nis aperiuntur ad Prophetica[m] visionem. *Qui cadit:*
 scilicet in formam, vel alienationem a sensibus per
 extasin, & sic aperiuntur oculi mentis ejus per lu-
 men Propheticum. Vel, ut dicit S. Gregor. *Cadens*
Exech. Balaam apertus habuit oculos qui quod restum di-
 ceret, vidit, sed recte agere contempsit, cadens videlicet
 in peruerso opere. Et apertus habens oculos in Jan-
 na[m] praedicationis iterum de eodem adventu Christi
 dixit Balaam. *Videbo eum, sed non modo: intuebor*
eum, sed non prope. Quia scilicet non oculis meis,
 sed posterorum videbo Israelem nam virate Messiae
 decoratum. De hac enim loqui, est manifestum
 ex versione Chaldaea, quae clare sic habet: *Coniur-*
get Rex de domo Iacob, & ungetur Christus de domo
Israel, & occidat principes Moab, & dominabitur
omnium filiorum hominum. Christus ergo voca-
 tur hic *Virga*, vocatur & *Stella*: Virga ob poten-
 tiam, Stella ob lucem & claritatem. Unde de seipso
 in Apoc. etiam dicit: *Ego sum stella splendida &*
matutina. Quasi dicat: Ego sum Lucifer ille ma-
 tutinus, qui in hac vita dispellit tenebras infideli-
 tatis, in altera caliginem fugat tenebras immor-
 talitatis. Ego nocti ut Lucifer do finem, do & ini-
 tium diei: peccato & ignorantiae terminum im-
 ponens, fidei ac salutis primordia fuscitans. Ego
 sum Stella matutina in nativitate, in resurrectione,
 immo in tota aeternitate, per lumen glo-
 riae. Hoc oraculo Balaam Gentilis, videtur fuisse per-
 vulgata in Oriente fama de nascituro Rege qui re-
 rum omnium potiretur. Unde & oraculum istud
 putatur induxisse Magos successores Balaam ut ad
 Regem novum visam Stellam nova adorandum ven-
 titarent.

2. Etiam ante Balaam, illius adventum vidit Job
 inter Gentiles, illumque expectavit, & redemptionis
 per eum consummandae particeps fieri declara-
 vit. Quapropter sublimi voce omnibus in-
 clamat: *Vitam scribuntur sermones mei, & exarantur*
in libro styli ferreo & plumbeo lamina, vel celae scul-
pantur in sivei. Quia hi sunt sermones, quos ita
 perdurabit scriptura vel sculptura ad posteritatis
 memoriam pertinere optat Job. Sapiens inter
 Gentiles: Hi sunt qui ex ore ejus statim subsequun-
 tur, dum dicit: *Crede quod Redemptor meus vivus, &*
in novissimo die de terra surrecturus sum, & in
carne mea videbo Deum Salvatorem meum. Quam
vixurus sum ego ipse, & non alius, reposita est vita spes
mea in finem meo. Quid clarius potuisset Job dicere
 de adventu Redemptoris? Cujus resurrectio causa
 erit nostrae ad vitam resurrectionis: in cuius vi-
 sione nostrae etiam tandem consistet gloria, dum
 post corporum resurrectionem, divinitatis ejus
 intuitu reficietur oculus cordis, humanitatis ejus
 visu limpidissimo referetur oculus corporis: de
 hac re igitur inter Gentiles, sedens licet in sterquil-
 ino, quasi tamen de sublimi cathedra, instruit au-
 diticos ibi praesentes, & ipse ipsius sortium orbem. In

omnium enim cordibus vivam fidem Christi Red-
 emptoris, & resurrectionis tam nostrae, quam ali-
 quibus imprimere peroptat; ut sit ipse expectatio
 gentium, qui est *Salvator carnis.*

3. Longe ante Job inter Gentiles Melchisedech
 Rex Salem, Prophetico intuitu agnovit Salvato-
 ris adventum, illumque expectavit. Immo teste
 Apostolo, ipse typum gestitum quia Rex justitiae
 nomen ejus interpretatur, & Rex Salem, id est
 Rex pacis; tum quia introducit in scriptura sine
 patre, sine matre, sine genealogia, neque initium
 dierum habens, neque finem, ac per hoc affirmatus
 filio Dei, qui manet sacerdos in aeternum. Hic
 ergo Melchisedech, inter Chananas gentes
 Rex & Sacerdos Dei summi, obviavit Abraham re-
 gresso a caede Regum, & benedixit ei, sciens de
 eius lumbis illum oriundum, in quo benedicerentur
 omnes gentes; qui & propterea merito dicitur
 datus sit, *Expectatio gentium, & Salvator carnis.*

4. Etiam inter Gentiles Ruth fuit, quae Moabi-
 tis erat: & ipsa quoque agnovit & expectavit
 Christum, de progenie sua oriundum, per mari-
 monium coelitus deitatum cum Boos viro illu-
 stri & praevidite in Bethleem. Ex quo quidem con-
 sumbo huius Moabitum cum Iracilia, ortus est in
 quo benedicti debebat non Iracilia solum popu-
 lus, sed & Gentilis.

5. Etiam Prophetae plerique fuerunt inter gen-
 tes, & gentibus prophetarunt, inter quos Jeremias
 & Daniel, aliique. Pervenit ergo & hi gentes in-
 struere de adventu Messiae, quandoquidem hic ad-
 ventus etiam eas concernebat. Hinc factum fuisse
 credendum est, quod etiam apud Gentiles reser-
 ptionis nostrae quaedam symbola sint repta, fidei
 tandem apud eos perfectius promulgandae velut
 quaedam sacra pignora. *Christus enim demulcenti Socrate*
benignum Senecam in Aegypto invenisse signum Cru-
ci in sculptum primis lapideis. Cumque id videret
multi Gentiles, facilius ad Christianissimum
fuerit induciti. Et certe Aegyptii in hierogly-
 phicis significarunt per Crucem sanctitatem, &
 vitam futuram; sicque implicite apud ipsos designa-
 tum fuit, illum expectari qui per crucem vitam
 daturus foret. Quod & aliquos inter ipsos Gentiles
 credidisse, plane est verisimile. *Tempore Constan-*
tini Imperatoris & Irene matris ejus, quosdam in
Thracia muris solentes arcam invenisse lapideam,
in ea virum jacentem. Cum ea in scriptum erat:
Christus nascetur ex Virgine, & ego credo in eum.
O Sol, sub Consuetudine & Irene matris temporibus
iterum me videbis! inrebutque sermo, esse Vati-
is alicujus sepulchrum, cui & hoc fuerit oracu-
lum a Deo revelatum.

6. Etiam Sybillae ortum Christi praeviderunt,
 & gentibus annunciarunt, ideoque inter illos ali-
 qui eum potuerunt ex Sybillinis oraculis expecta-
 re. *Itaque ceteris, Synagoga mentis, nunquam ta-*
men desinit esse caeca. Si non suis Patribus, credat vel
gentilibus Sybillinis versibus hac praedicta.

hom. 9. in Exech.

Apoc. 22.

2. Job.

Job. 19.

Melchisedech typus Christi.

Gen. 14.

4. Ruth.

Ruth. 4.

5. Plerique que prophetarunt.

5. Theodosius 2. art. 7.

6. Synagoga mentis.

Postremum